

Példázatok az Isten országáról

4. AZ ELREJTETT KINCS ÉS AZ IGAZGYÖNGY

Isten országának titkát Jézus további példázatokkal szemléltette. „Hasonló a mennyek országa a szántóföldben elrejtett kincshez, amelyet az ember, miután megtalált, elrejt, örömeiben elmegy, eladja mindenét, amije van, és megveszi azt a szántóföldet.” Majd a következő: „Hasonló a mennyek országa a kereskedőhöz is, aki szép gyöngyöket keres. Amikor egy nagyértékű gyöngyre talál, elmegy, eladja mindenét, amije van, és megvásárolja azt.” Ahogy a mustármag és kovász példázata, ez a két példázat is ugyanazt mondja el, csak más-más szemszögből. Az első esetben az ember véletlenül bukkan a kincsre, a másik esetben a kereskedő tudatosan keresi a drágagyöngyöket. Isten országával különbözőképpen kerülhetünk kapcsolatba, de sohasem a mi szerepünk a lényeges, hanem mindig Isten országa.

A példázat nem Jézus értünk hozott áldozatáról szól, és nem az az üzenete, hogy mennyire értékesek voltunk Isten szemében. A két példázatban a kincs és a drágagyöngy *az Isten országa*. Az Isten országa az az érték, melyért minden mást érdemes eladni. Lényegtelen momentum az elrejtett kincs példázatában, hogy az ember a *szántóföldön* találja a kincset, ahogy az is, hogy a másik példázatban a kereskedő *megvásárolja* a drágagyöngyöt. A bibliaolvasó hívőnek kísértést jelent, hogy a megvásárlás mozzanatát a megváltással azonosítsa, de ne tulajdonítsunk a szónak különösebb jelentőséget. A példázat nem a megváltásról szól, hanem az Isten országa értékéről. Isten országa mindennél értékesebb, amit ismerünk. Végtelen értéke van. Nincs az a kincs, amelyhez fogható lenne. Jézus azt tanítja itt, hogy mindent – szó szerint mindent – érdemes odaadni azért, hogy örököljük ezt az országot. Az az ember, aki a kincset találta a szántóföldön, jó érzékkel fektette be egész vagyonát, hogy megvehesse a földet, amelyben a kincs el volt rejtve; tudta, hogy hosszútávon megéri a befektetés, százszor annyit vehet majd a kincsen, mint amennyiről rövid időre lemond. Ugyanez a helyzet a kereskedővel is: az az egyetlen drágagyöngy minden másnál többet ér, a lehető legjobb befektetés számára, ha eladja mindenét, hogy megvehesse. És mindez az Isten országához való helyes hozzáállást mutatja be.

A példázatokban hangsúlyos elem, hogy mindent oda kell adnunk Isten országáért. Nincs felemás megtérés. Ami felemás, az nem megtérés. A gazdag ifjúnak minden vagyonát el kellett adnia, hogy örökölhessen az országot. Jézus szoros kapuról és keskeny útról beszélt: a gazdagok nehezen mennek be Isten országába, olyan nehezen, mint a teve a tű fokán. Egy időben tartotta magát az a hiedelem, hogy a tű foka egy szűk kapu volt Jeruzsálemben, melyen valóban nehezen mentek át a tevék, de ez a feltételezés minden alapot nélkülöz. Jézus *szó szerint* a tű fokára gondolt, melyen a tevének nem csak nehéz, de lehetetlen átmenni. A tanítványok értették Jézus szavait, mert visszakérdeztek: „Akkor ki üdvözülhet?” És Jézus így válaszolt: „Ami az embereknek lehetetlen, az Istennek lehetséges!” Isten országába csak az tud bemenni, aki a Szentlélek

ereje által előbb mindenről lemondott. A gazdagságáról, biztonságáról, bölcsességéről, erejéről, jóságáról, igazságáról, sőt, még az életéről is. „Aki nem veszi fel a maga keresztjét, az nem követhet engem” – mondta Jézus. Mindent vagy semmit. Ha Jézus és az Isten országa nem lesz minden a számunkra, akkor végül nem lesz semmi részünk benne. Kívül rekedünk, mint azok a meghívottak, akik mentegetőztek, vagy azok a szűzek, akiknek nem volt olaj a lámpásaikban.

A másik hangsúlyos elem a két példázatban azonban az, hogy *megéri* mindent feladni Isten országáért. Isten országa mindennél nagyobb örömet és mindent felülmúló gazdagságot ad. Senki nem csalódik, aki az Isten országára tesz. Az csalódik, aki mindkettőt – mostani vagyonát és az Isten országát – egyaránt magának akarja, mert az ilyen végül mindkettőt elveszíti. Nem lesz elég pénze ahhoz, hogy megvegye a gyöngyöt, nem lesz tulajdonjoga a föld felett, melyen a kincs el van rejtve, de a korábbi életét sem tudja elégedetten élni, mert a szíve vágyakozik a megsejtett kincs után. Meghasonlott és soha meg nem elégített élete lesz az ilyeneké, és végül a külső sötétség vár rá, ahol lesz sírás és fogcsikorgatás. Aki viszont az Isten országát választja, és minden mást elenged annak megnyerése érdekében, soha el nem múló örömet és boldogságot nyer. Nem csak a jobb, de az egyetlen jó részt választja. Jézus szerint az Isten országa az egyetlen helyes befektetés, az egyetlen örökkévaló haszon.

Hogyan kapcsolódik ez a két példázat az Isten országa titkához? Ahogy a korábbi példázatokban láttuk, a titok az, hogy Isten országa nem várt formában jött el. Eljött, mielőtt eljött volna, eljött a jelenben, eljött kicsiny kezdetként. A jövő elkezdődött, de máshogy, mint ahogy a zsidók számítottak rá. Az elrejtett kincs és a drágagyöngy példázatában a titok új oldala villan elő: a kicsiny kezdet megragadása a legjobb befektetés, de ez el van rejtve az emberek szeme elől! Egyáltalán nem magától értetődő, hogy az Isten országa olyan értékes, mint ahogy Jézus beszél róla. Jézus első eljövetelekor az Isten országa a bűnösök és vámszedők szedett-vedett társaságával való barátkozást jelentette, a megvetést, a nevetségességet, a jelentéktelenséget és a szenvedést. Csak aki megérti, hogy ez piciny kezdete egy óriási nagy dolognak, az adja el mindenét az Isten országáért. A tranzakció a külső szemlélőnek első látásra érthetetlen.

Ez a titok, amit Jézus elárult a tanítványainak. Megnyílt már előttünk? Vagy még mindig értetlenül nézzük az ostoba embert, aki mindenét eladja egy darabka szikes földért, és a megkerült kereskedőt, aki gyorsan szabadul értékes portékáitól? Ezek az emberek kétezer éve köztünk vannak és a világ értékrendje alapján megfejthetetlen a viselkedésük. Nekünk is az?